

Nr 11 (276). Rok XXIV. LISTOPAD 2018 r.

www.slaskgtl.pl

WYDAWCA
GÓRNOŚLĄSKIE TOWARZYSTWO LITERACKIE
W KATOWICACHWSPÓLWYDAWCA
BIBLIOTEKA ŚLĄSKATADEUSZ SIERNY
Redaktor naczelnyANDRZEJ JARCZEWSKI
Zastępca naczelnego redaktoraMARIAN KISIEL
Zastępca naczelnego redaktora

TOMASZ BIENEK Sekretarz redakcji

MARIA KORUSIEWICZ
Kultura, literatura, sztuka

LAURA RYNDAK Korekta

Stali współpracownicy:
EWA BARTOS,
MAGDALENA DZIADEK,
RYSZARD JASNORZEWSKI,
PAWEŁ MAJERSKI,
PIOTR GRELLA-MOŻEJKO,
WIESŁAWA KONOPELSKA,
JAN MIODEK,
KATARZYNA NIESPOREK,
JERZY PASZEK,
HENRYK SZCZEPAŃSKI,
JOANNA WAROŃSKA,
JANUSZ IRENEUSZ WÓJCİKADRES REDAKCJI:
40-036 Katowice, ul. J. Ligonia 7
e-mail: redakcjask@onet.plDTP: Tomasz Kowalski
e-mail: tomekk1959@tlen.plDruk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak Sp.j.
ul. Piwna 1, 61-065 Poznań tel. 61 633 71 65Materiałów nie zamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo skrótów, poprawek
i zmian tytułów w tekstach przyjętych do druku oraz
skracanie korespondencji.Wydawca nie przewiduje honorariów
za publikowane materiały prasowe.

Warunki prenumeraty: poprzez Oddziały i Delegatury „RUCHU” – na terenie całego kraju. Bezpośrednio – w Wydawnictwie Naukowym „Śląsk” 40-036 Katowice, ul. Ligonia 7, p. 120. Wpłaty należy dokonywać na konto: GTL – redakcja miesięcznika „Śląsk” BGŻ BNP Paribas o/Katowice 08 2030 0045 1110 0000 0407 9490

Prenumerata roczna – 84 zł, półroczna – 42 zł, kwartalna – 21 zł. Pismo w prenumeracie jest dostarczane pod wskazany adres bez dodatkowych opłat.

Prenumerata zagraniczna: poprzez Dział RUCH SA Infolinia 0800 120 029. Tel. +48 022 532-87-31 www.ruch.com.pl

Cena egzemplarza – 7 zł (w tym 5% VAT)
ISSN: 1425-3917 Nr indeksu: 33328XEgzemplarze archiwalne można zamówić
pod adresem:
handel@slaskwn.com.pl; tel. 32 258-07-56Czasopismo
„Śląsk. Miesięcznik społeczno-kulturalny”
jest dostępne w wersji elektronicznej
w ŚLĄSKIEJ BIBLIOTECE CYFROWEJ

W NUMERZE

PUBLICYSTYKA

- 2 *Tadeusz Sierny* OD REDAKTORA
4 FRAGMENTY STENOGRAMU WYSTĄPIENIA WOJCIECHA KORFANTEGO W NIEMIECKIM REICHSTAGU
7 *Ryszard Kaczmarek* GÓRNOŚLĄZACY W NIEMIECKICH MUNDURACH W LISTOPADZIE 1918 ROKU
14 *Bernard Linek* JESIEŃ 1918 ROKU NA GÓRNYM ŚLĄSKU
18 *Krzysztof Nowak* ŚLĄSK CIESZYŃSKI W 1918 ROKU
22 *Zygfryd Nowak* 35 LAT NA KATOWICKIM RYNKU – POMNIK HARCERZY ŚLĄSKICH
26 *Henryk Szczepański* PIERWSZY OBYWATEL POLSKI ODRODZONEJ
35 *Karol Chwastek* ŚLĄSKIE CENTRUM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI
39 *Wiesława Konopelska* UROCZY ZWARIOWANY „DON DESIDERIO”
40 *Marian Kisiel* PORTRETY MISTRZÓW: PROFESOR GRAŻYNA MAROSZCZUK
48 HISTORIE PACHNĄCE BETONEM. *Dariusz Pietrucha* BETONOWE STONEHENGE
53 ŚLĄSKIE TAJEMNICE. *Julia Montewska* ZAGADKI ZAMKU ŚWINY
58 *Teresa Banaś-Korniak* SŁÓW KILKA O MIESIĘCZNIKU „FANTANA”
61 *Michał Oleś* SYMBOL ŚWIECY U STÓP POMNIKA NIEPODLEGŁOŚCI
62 BLASK ARCYDZIEŁ. *Jerzy Paszek* BLASK EPILOGU
73 *Magdalena Gramatyka, Klaudia Staliś* Z MUZYKĄ PRZEZ... POLITECHNIKĘ
76 *Andrzej Jarczewski* HELOKANIE – ŚLĄSKA PIEŚŃ PRACY
80 *Jan Malicki* BIAŁE KRUKI BIBLIOTEKI ŚLĄSKIEJ: JADWIZAŃSKIE LITTERARIA
88 *Grzegorz Ćwiertniewicz* KATOWICKIE „HIMALAJE” OPowieściĄ O CZŁOWIEKU

PLASTYKA, MALARSTWO, FOTOGRAFIA

- 32 *Andrzej Jarczewski* DAMA Z PERŁAMI
68 *Ireneusz Botor* KOMENTARZ AUTORSKI DO CYKLU „PAMIĄTKA Z FRANCJI ALBO SOMMA”
69 GALERIA: IRENEUSZ BOTOR – MALARSTWO

POEZJA I PROZA

- 3 WIERSZ NA OTWARCIE *Jan Lechoń* PIŁSUDSKI
12 *Andrzej Kosmowski* WIERSZE
44 *Siergiej Andriejewski* KSIĘGA ŚMIERCI (FRAGMENTY, CZ. 2) *przetłumaczył Marian Kisiel*
54 *Piotr Zaczekowski* Z NOWEGO ZESZYTU MINIATUR
56 *Agnieszka Zielińska* WIERSZE

FELIETONY

- 36 ŚLĄSKA OJCZYŻNA POLSZCZYŻNA. *Jan Miodek* O ŚLĄSKICH NAZWISKACH
37 ROK OLIMPIJSKI. *Ryszard Jasnorzewski* PIŁKA ZALOTNA JAK UTOPIA
38 MIĘDZY NUTAMI. *Magdalena Dziadek* XVIII FESTIWAL MŁODYCH LAUREATÓW KONKURSÓW MUZYCZNYCH
43 MIĘDZY CISZĄ A HAŁASEM. *Marian Grzegorz Gerlich* TRZEBNICA, ŚW. JADWIGA, ŚW. JAN PAWEŁ II, I WIERSZE Z CMEN TARZA
74: JĘZYK W STRUNACH. *Piotr Grella-Możejko* GABRIELA SZENDZIELORZ PIANISTKA

KSIĄŻKI

- 64 *Paweł Majerski* RETORYKA, SYMBOLIKA, KONKRET
66 *Katarzyna Kowalczyk* CZARUJĄCA BIZARNOŚĆ
67 *Marian Kisiel* POETYCKIE ZAŚWIATY
87 KSIĄŻKI NADEŚLANE

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

- 78 *Magdalena Gomułka* BIBLIOTEKA MIEJSCEM PRZYJAZNYM TWÓRCY

NOTATNIK KULTURALNY

- 84 BYTOM, CZĘSTOCHOWA, KATOWICE
WEWNĄTRZ NUMERU TAKŻE: Joanna Ambroz, Anna Pawluskiewicz, Bogna Skwara